

Gemeente Brummen

Gemeenteraad Brummen

Brummen : 7 april 2026
Ons kenmerk : Z104682/D479313
Uw kenmerk :
Onderwerp : Actualiteit asielopvang

Geachte leden van de gemeenteraad,

Onlangs ontvingen wij van het ministerie van Asiel en migratie en de VNG brieven over de actuele situatie in de asielketen. Langs deze weg brengen wij deze onder uw aandacht.

Voor de volledige inhoud verwijzen wij u naar de bijlagen. De kernpunten uit de brieven luiden:

- De asielketen in Nederland loopt (weer) vast. In Ter Apel verblijven structureel teveel asielzoekers; in andere gemeenten kunnen azc's niet binnen de afgesproken termijn sluiten
- Landelijk zijn er momenteel 4.500 plekken tekort, oplopend naar 7.900 richting het einde van de zomer
- Komende maand behandelt de Eerste Kamer wetgeving die de instroom van asielzoekers moet beperken (Asielnoodmaatregelenwet en Tweestatusstelsel). Ook treedt op 12 juni het EU Migratiepact in werking
- De Spreidingswet beoogt een duurzaam opvanglandschap mogelijk te maken en is indertijd mede op verzoek van gemeenten tot stand gekomen. De wet is onverkort van kracht en wordt waar nodig gehandhaafd.
- Zowel de inperking van de instroom als de realisatie van het opvanglandschap hebben tijd nodig om vorm te krijgen. In de tussentijd zijn aanvullende maatregelen/inzet nodig om te voorkomen dat de situatie onbeheersbaar wordt
- Gemeenten worden opgeroepen om (crisis)noodopvang beschikbaar te stellen
- Binnenkort ontvangen gemeenten een brief van het ministerie van Asiel en Migratie in het kader van het interbestuurlijk toezicht. Gemeenten wordt "*...gevraagd uitleg te geven als zij nog niet voldaan hebben aan de opgave. Naar aanleiding hiervan zullen volgende stappen gezet worden.*"

De situatie is alles bij elkaar dus schrijnend en het perspectief zeer zorgelijk. Wij zijn van mening dat de uitvoering (en handhaving) van de Spreidingswet geen uitstel duldt. En zien het als een morele plicht van alle gemeenten om hun toegezegde en verplichte bijdragen te leveren.

Het standpunt van het college is verder dat onze gemeente vanuit het Verdeelbesluit en de afspraken in de regio gebonden is aan de realisatie over enkele jaren van 350 asielopvangplekken voor 30 jaar. Om hieraan uitvoering te geven heeft het college zoals bekend onlangs een Bestuursovereenkomst gesloten en werkafspraken gemaakt met COA. Wij begrijpen dat COA hiertoe gesprekken voert met de eigenaar van de Michaelshoeve en wachten de uitkomsten hiervan vooralsnog af.

Het inrichten van (crisis)noodopvang is voor onze gemeente zeer ingrijpend. Het betekent dat in de eerste plaats locaties zoals sporthallen beschikbaar moeten worden gesteld, met alle gevolgen van dien voor bestaande gebruikers—waaronder ook de leerlingen van onze basisscholen die daar gymlessen krijgen. Ook trekt de voorbereiding en begeleiding van dergelijke opvang een zware wissel op onze organisatie.

Er is in de regio en bij het ministerie waardering voor onze inzet en begrip voor het feit dat er tijd voor nodig is om de opvangplekken op de Michaelshoeve te realiseren. Zolang hier nog aan gewerkt wordt en er perspectief is dat deze er gaan komen, is onze gemeente vooralsnog niet in beeld voor het bijspringen met (crisis)noodopvang. Dit zal dan ook onze inzet blijven in de bestuurlijke gesprekken in de regio.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Brummen,

H. Matser
secretaris

Ir. J.N. Rozendaal
burgemeester (wnd.)

> Retouradres Postbus 16950 2500 BZ Den Haag

Aan alle gemeenten in Nederland

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 16950
2500 BZ Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Onze referentie

7312829

Datum 26 maart 2026
Betreft Samen werken aan meer grip op migratie en opvang

Geachte burgemeester,

De situatie in de asielopvang is urgent en kritiek. De asielketen loopt tegen de grenzen van het mogelijke aan en dat is de afgelopen tijd weer duidelijk zichtbaar door de grote druk op het aanmeldcentrum in Ter Apel en de gevolgen die dat heeft voor de directe omgeving. Ook leidt dit er helaas toe dat op dit moment een aantal opvanglocaties in het land noodgedwongen langer openblijft. Op korte termijn gaat het om een tekort van 4.500 plekken, dat tekort loopt op tot 7.900 plekken einde zomer.

Dit is een zeer onwenselijke situatie: het COA is op dit moment niet in staat afspraken na te komen die het eerder met deze gemeenten heeft gemaakt. Dat raakt aan het onderlinge vertrouwen, maar ook aan de solidariteit tussen gemeenten. Gemeenten die wel voldoende opvangplekken hebben gerealiseerd, zijn op dit moment alleen nog maar bereid om opnieuw een bijdrage te leveren als ze weten dat gemeenten die dat tot nu toe onvoldoende gedaan hebben dat ook zullen doen. Ik ben gemeenten die dit al wel doen of hebben gedaan zeer erkentelijk voor hun inspanningen.

Werken aan een lagere instroom

Het kabinet realiseert zich terdege hoe groot de spanning rondom asielopvang in de samenleving is. Als minister werk ik er daarom allereerst hard aan om de asielinstroom omlaag te krijgen. Komende maand behandelt de Eerste Kamer de Asielnoodmaatregelenwet en de wet invoering tweestatusstelsel. Na goedkeuring wordt een reeks instroombeperkende maatregelen met onmiddellijke ingang van kracht.

Op 12 juni treedt het Europese Asiel- en migratiepact in werking, dat eveneens onze grip op asielmigratie zal verstevigen. Daarnaast ben ik in overleg met een kopgroep van landen in Europa om de terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers te versnellen en te werken aan asielaanvragen buiten de Europese Unie. Kortom, wij spannen ons tot het uiterste in om met alle juridische ruimte die daarvoor bestaat de instroom te beperken.

Zorgen voor voldoende opvang

Tegelijk moeten we de mensen die hier al zijn fatsoenlijk opvangen. Goede afspraken tussen Rijk en medeoverheden en stabiele financiering voor het COA, zoals in het coalitieakkoord is geregeld, horen daarbij. Kansrijke asielzoekers en asielzoekers die mogen blijven, moeten sneller kunnen meedoen, waarmee overlast kan worden teruggedrongen. Totdat er voldoende evenwichtig over het land verdeelde opvang is, blijft de Spreidingswet in stand: er bestaan geen alternatieve maatregelen waardoor de

solidariteit tussen gemeenten geborgd is en er ook voldoende asielopvangplekken worden aangeboden.

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Regie Migratieketen

Zowel het beperken van de instroom - als het toegroeien naar een evenwichtig opvanglandschap - kost echter tijd. Daarom zijn er op de heel korte termijn tijdelijke maatregelen nodig om te voorkomen dat de opvang de komende weken onbeheersbaar wordt. Zo hebben we per direct spoed noodopvanglocaties nodig en plaatsen we (nagereisde) statushouders in hotels. Aanvullend benutten we bestaande locaties optimaal, onder andere door het boven bestuursovereenkomsten plaatsen van asielzoekers als dit beheersbaar en veilig kan. Daarnaast doe ik een nadrukkelijk verzoek aan gemeenten om (nagereisde) statushouders snel te huisvesten, eventueel in alternatieve huisvestingslocaties zoals doorstroomlocaties.

Datum
26 maart 2026

Onze referentie
7312829

Ik doe daarom een klemmend beroep op alle gemeenten, rechtstreeks en via de provinciale regietafels, zo snel als mogelijk plekken voor acuut inzetbare spoednoodopvang te realiseren. Hiervoor zal het COA actief gemeenten benaderen, omdat de nood inmiddels opnieuw te hoog is. Ook kunnen gemeenten een beroep doen op de inzet van de Veiligheidsregio's.

Werken aan een rechtvaardige verdeling

Ik ga er ook vanuit dat alle gemeenten navolging en invulling geven aan de wettelijke taak die volgt uit de verdeelbesluiten die door mijn ambtsvoorgangers in het kader van de Spreidingswet zijn genomen. Gemeenten die hier nog niet aan voldoen, roep ik met klem op om snel hun verantwoordelijkheid te nemen en solidair te zijn met gemeenten die al een bijdrage leveren. Een eerste stap kan zijn het aanbieden van noodopvang als overbrugging naar reguliere locaties. Als onderdeel van de uitvoering van deze wet ontvangen alle gemeenten binnenkort een brief. Hierin komt specifiek de lokale situatie aan de orde en wordt gemeenten als onderdeel van het interbestuurlijk toezicht gevraagd uitleg te geven als zij nog niet voldaan hebben aan de opgave. Naar aanleiding hiervan zullen volgende stappen gezet worden.

Steun voor volksvertegenwoordigers en bestuurders

Ik ben zeer gemotiveerd om me in te zetten voor een goede samenwerking tussen gemeenten en Rijksoverheid. De spanningen rondom opvang en migratie zijn soms groot en leiden ook tot intimidatie en bedreigingen binnen gemeenten en gericht op raadsleden en het college van burgemeester en wethouders. Weet dat dit kabinet dit te allen tijde afkeurt en volksvertegenwoordigers en bestuurders bij de uitoefening van hun belangrijke democratische taak steunt en zal blijven steunen. Laffe intimidatie en bedreigingen mogen we nooit accepteren en juist het ambt van volksvertegenwoordiger en bestuurder dient vanuit de Rijksoverheid beschermd te worden. U kunt daarin dan ook op mij en op het kabinet rekenen.

Tot slot

Vanuit het kabinet willen we in goede samenwerking met u deze opgave tot een succes maken. Het gaat om een grote opgave die we alleen gezamenlijk, met alle gemeenten, kunnen realiseren.

De minister van Asiel en Migratie

Bart van den Brink

Aan de leden

Datum
30 maart 2026

Ons kenmerk
U202600182
Lbr. 26/008

Telefoon
070 373 8393

Bijlage(n)
geen

Onderwerp
Steun voor brief van minister van Asiel en Migratie

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 26 maart heeft de minister van Asiel en Migratie alle gemeenten een brief gestuurd over de actuele situatie in de asielopvang. Hij schetst in deze brief een zeer zorgelijk beeld: op korte termijn is er een tekort van circa 4.500 opvangplekken, oplopend tot ongeveer 7.900 plekken richting het einde van de zomer.

Deze situatie is niet nieuw, maar wel urgent en vraagt om gezamenlijke inzet van gemeenten. Tegelijkertijd bevinden we ons in een bijzondere bestuurlijke context. Gemeenteraden zijn net nieuw gekozen en het college is demissionair. Ook zien we dat in een aantal gemeenten waar de komst van opvanglocaties speelt, de lokale politieke verhoudingen zijn veranderd.

Opgave en verantwoordelijkheid

De minister heeft in zijn brief een duidelijke oproep gedaan aan gemeenten om op korte termijn extra opvangplekken te realiseren en de Spreidingswet uit te voeren. Daarbij is ook aangekondigd dat, als gemeenten niet voldoen aan het verdeelbesluit, verdere stappen in het kader van interbestuurlijk toezicht mogelijk zijn.

De VNG onderschrijft deze oproep, nadrukkelijk ook vanuit het perspectief van gemeenten die nu in de problemen zijn of komen. Bijvoorbeeld de gemeente Westerwolde met het aanmeldcentrum in Ter Apel, en gemeenten waar de opvang niet tijdig gesloten kan worden. De Spreidingswet is mede op verzoek van gemeenten tot stand gekomen en heeft als doel een evenwichtige en solidaire verdeling van opvang over het land. In de afgelopen periode hebben gemeenten zich via diverse resoluties, op de ALV's van de VNG, expliciet uitgesproken voor deze aanpak en voor het principe van solidariteit dat daaraan ten grondslag ligt.

Nu de minister heeft aangegeven de Spreidingswet daadwerkelijk te willen uitvoeren en, waar nodig, ook te handhaven, vraagt dit ook iets van ons als gemeenten. De uitgesproken steun kan

niet vrijblijvend blijven; deze moet zich vertalen in concrete inzet en het daadwerkelijk realiseren van opvangplekken.

We realiseren ons dat dit van gemeenten veel vraagt. Lokale omstandigheden kunnen complex zijn en de bestuurlijke en maatschappelijke druk is in veel gevallen groot. Daarnaast is er ook een groot tekort aan plekken voor Oekraïners. Tegelijkertijd constateren we dat veel gemeenten de afgelopen periode al belangrijke stappen hebben gezet, onder andere bij de huisvesting van statushouders en het realiseren van opvangplekken voor zowel asiel als voor Oekraïners.

Oproep tot handelen

Juist in deze fase is het van belang dat de gezamenlijke inzet wordt voortgezet en waar mogelijk wordt geïntensiveerd. Daarom doen we een nadrukkelijk beroep op alle gemeenten om:

- op korte termijn te bezien welke mogelijkheden er zijn om (aanvullende) opvangplekken te realiseren, inclusief tijdelijke en noodopvang
- nog meer vaart te maken met de huisvesting van statushouders, zodat plekken in de opvang vrijkomen
- uitvoering te geven aan de Spreidingswet en te voldoen aan de bijdrage die van de gemeente wordt gevraagd

Het mag niet zo zijn dat gemeenten die al stappen hebben gezet, onevenredig worden belast doordat elders onvoldoende capaciteit wordt gerealiseerd. Solidariteit tussen gemeenten is een randvoorwaarde om de opvang als geheel beheersbaar te houden.

Steun voor uitvoering Spreidingswet

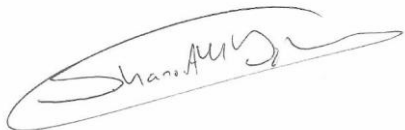
De VNG spreekt haar steun uit voor de inzet van de minister om de Spreidingswet uit te voeren, op basis van de eerder aangenomen resoluties. Deze wet biedt het noodzakelijke kader om gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en te voorkomen dat de druk zich concentreert op een beperkt aantal gemeenten.

Tegelijkertijd vinden we het van belang dat er oog blijft voor de positie van gemeenten en de uitvoerbaarheid van de opgave. We blijven hierover in gesprek met het rijk.

De huidige situatie, waarin asielzoekers mogelijk op straat belanden, is onwenselijk en onmenselijk. Het vraagt van ons allen om verantwoordelijkheid te nemen en te handelen.

We rekenen op uw inzet.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Sharon A.M. Dijkma
Voorzitter